

<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=173&L=10#c706>

Den seksuelle revolution

I takt med kvindernes ændrede rolle i samfundet fra hjemmegående til udearbejdende, skete der indskrænkninger i familiens funktioner. Den samfundsmæssige ændring kom til at betyde, at mange unge søgte deres identitet hos andre unge frem for hos forældrene. Det betød samtidig, at forældrene ikke som tidligere kunne kontrollere de unges seksuelle aktiviteter.

Frem til midten af 1960'erne var det ikke almindeligt, at man havde sex før ægteskabet, og skete det, kunne det oftest gå ud over kvinden, der kunne blive stemplet som "let på tråden" eller stå alene med uønsket graviditet. Det ændrede sig i 1960'erne, hvor sex blev naturligt i de unges parforhold. Den friere seksuelle praksis blev understøttet af reklamer og moden, der havde seksuelle undertoner.

Der var tale om en glidende proces, og ændringerne blev da også mødt af protester, der mente, at den løsslupne moral var gået alt for vidt. Men langsomt blev love og forordninger tilpasset de nye tider, som det for eksempel var tilfældet med indførelsen af p-pillen i 1966 og fri abort i 1973.

At der skete en ændring i samfundets syn på sex og den skiftende seksualmoral, kom også til udtryk i synet på homoseksualitet, hvilket afspejles i den obligatoriske seksualundervisning i folkeskolen, der blev indført i 1971 (før 1971 kunne forældre fritage barnet).

Flower power-design, 1967.

Rødstrømperne

I 1970 opstod rødstrømpebevægelsen, der, inspireret af de amerikanske Red Stockings, kæmpede for at bevidstgøre kvinderne om den fortsatte undertrykkelse og mangel på ligestilling mellem kønnene. De gamle kønsroller skulle nedkæmpes, og kvinderne skulle ikke længere kun anskues som sexobjekter for manden.

De første rødstrømpe-demonstrationer fandt sted i 1970, hvor kvinderne gjorde opmærksom på, at de kun tjente 80 procent i forhold til mænds løn og derfor også kun ville betale 80 procent af priserne på eksempelvis en busbillet. Ved andre demonstrationer gjorde kvinderne op med modeindustrien og dens kvindeidealer. Kvinderne smed bh'en, og makeuppern blev smidt i skraldespanden.

De første år var præget af fremgang og søstersolidaritet, hvor mange forskellige grupper af kvinder støttede rødstrømpernes sag. I 1971 blev der afholdt sommerlejr kun for kvinder på Femø, der senere blev til Femølejren, og rundt om i landet blev der oprettet kvindegrupper. I København blev Grevinde Danner Stiftelsen oprettet som det første krisecenter for kvinder.

Kernen i rødstrømpebevægelsen bestod af en lille gruppe, fortrinsvis unge kvinder, men den havde stor gennemslagskraft og kom til at fylde i medierne. Der er ingen tvivl om, at rødstrømpebevægelsen satte gang i en kønsrolledebat og var med til at ændre normerne for kønnene, ikke mindst med hensyn til arbejdsfordelingen i hjemmet.

Rødstrømpeaktion på Strøget i København.

I gennem 1970'erne mistede rødstrømperne som bevægelse noget af den brede opbakning og gennemslagskraft, som de havde i begyndelsen af årtiet. En del af dette skyldtes, at der skete en radikalisering hen imod en dybere samfundskritik, sådan som det også var tilfældet med hippiebevægelsen. I 1975 lancerede rødstrømperne sloganet "Ingen kvindekamp uden klassekamp", der viste den øgede politisering, der knyttede kvindekampen til socialismens klassekamp, hvilket fik nogle kvinder til at tage afstand fra rødstrømperne.

I dag står vores bevidstgørelse om kvindens stilling i samfundet på skuldrene af den kvindekamp, der fandt sted for et halvt århundrede siden. Danske kvinder er nået langt, ikke mindst i hjemmet, men der er fortsat ikke ligestilling på arbejdsmarkedet, hvor kvinder får mindre løn end mændene for det samme arbejde og kvinderne er fortsat underrepræsenteret i erhvervslivets top. De seneste års Metoo-bevægelse er et godt eksempel på, at kvindesagen fortsat er et væsentligt debat-emne i vores samfund, men som også har bredt sig ud til andet end kun kvindesagen, blandt andet rettigheder til LGBT (lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner).

<https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=185>